ĢENERĀLADVOKĀTA JANA MAZAKA [*JAN MAZÁK*] SECINĀJUMI,
sniegti 2011. gada 24. martā[1]

1. Šajā tiesvedībā *Fővárosi Bíróság* (Budapeštas apgabaltiesa, Ungārija) ir uzdevusi Tiesai vairākus jautājumus par Padomes Regulas (EK) Nr. 1257/1999 (turpmāk tekstā — "Lauku attīstības regula")[2] 22. panta un Komisijas Regulas (EK) Nr. 817/2004[3] 68. panta interpretāciju. Tiesvedība attiecas uz lauksaimniecības preču ražotāju, kurš iesniedza prasību pret *Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal* (Zemkopības un lauku attīstības dienests, turpmāk tekstā — "*Hivatal*") par tā atteikumu piešķirt viņam piecgadu agrovides atbalstu, jo pēcpārbaudē tika konstatēts, ka pieteikumā par atbalsta piešķiršanu norādītā informācija ir kļūdaina.

2. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 1257/1999 22. pants un Regulas Nr. 817/2004 68. pants jāinterpretē tādējādi, ka saskaņā ar pēdējās nosacījumiem par veicamajām pārbaudēm Ungārijas vienotā liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēma (*Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszer*, turpmāk tekstā — "*ENAR*") ir piemērojama arī attiecībā uz 22. pantā noteikto agrovides atbalstu, kura piešķiršanas nosacījums ir zināms ganāmpulka blīvums, pat ja atbalsta maksājums nav par dzīvniekiem, kā arī, vai, izvērtējot, vai ir ievēroti nosacījumi šāda atbalsta saņemšanai, *ENAR* var piemērot kā vienīgo pārbaudes mehānismu. Turklāt iesniedzējtiesa jautā, kādi ir valsts iestāžu pienākumi attiecībā uz lauksaimnieku informēšanu par atbalsta piešķiršanas nosacījumiem.

I — Kopienas tiesiskais regulējums (tagad Eiropas Savienības (turpmāk tekstā — "ES") tiesiskais regulējums)

3. Regulas Nr. 817/2004 66. panta 1. un 4. punktā attiecīgi ir noteikts, ka lauku attīstības atbalsta pieteikumos, kuri attiecas uz platībām vai dzīvniekiem un kurus iesniedz atsevišķi no atbalsta pieteikumiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2419/2001 6. pantu, norāda visas saimniecības platības un dzīvniekus,

1 — Oriģinālvaloda — angļu.

2 — Padomes 1999. gada 17. maija Regula par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu (OV L 160, 80. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1782/2003 (OV L 270, 70. lpp.).

3 — Komisijas 2004. gada 29. aprīļa Regula, ar ko paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai (OV L 153, 30. lpp.).

uz ko attiecas pieteikumu pārbaude saskaņā ar konkrēto pasākumu, tostarp platības un dzīvniekus, par kuriem atbalsts netiek prasīts, un ka dzīvniekus un zemes gabalus identificē saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1782/2003 18. un 20. pantu [4].

4. Regulas Nr. 817/2004 67. pantā ir noteikts:

"Sākotnējos pieteikumus par pievienošanos shēmai un turpmākos maksājumu pieteikumus pārbauda tā, lai nodrošinātu efektīvu atbilstības atbalsta piešķiršanas nosacījumiem pārbaudi.

Dalībvalstis nosaka piemērotas metodes un līdzekļus katra atbalsta pasākuma atbilstības pārbaudei, kā arī pārbaudēm pakļauto personu pārbaudei.

4 — Attiecīgi Komisijas 2001. gada 11. decembra Regula, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus integrētās administrācijas un kontroles sistēmas piemērošanai konkrētām Kopienas atbalsta shēmām, kas izveidotas ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 3508/92 (OV L 327, 11. lpp.), un Padomes 2003. gada 29. septembra Regula (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar [KLP] un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, un groza Regulas (EEK) Nr. 2019/93, (EK) Nr. 1452/2001, (EK) Nr. 1453/2001, (EK) Nr. 1454/2001, (EK) Nr. 1868/94, (EK) Nr. 1251/1999, (EK) Nr. 1254/1999, (EK) Nr. 1673/2000, (EEK) Nr. 2358/71 un (EK) Nr. 2529/2001 (OV L 270, 1. lpp, ar labojumiem OV 2004, L 94, 70. lpp.).

Vajadzības gadījumā dalībvalstis izmanto integrēto administrācijas un kontroles sistēmu [turpmāk tekstā — "IAKS"], kas ieviesta ar Regulu (EK) Nr. 1782/2003.

[..]"

5. Saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 17. pantu katrai dalībvalstij ir jāizveido IAKS.

6. Regulas Nr. 1782/2003 18. panta 1. punktā ir noteikts, ka IAKS ir jāparedz šādi elementi: "a) elektroniska datu bāze; b) lauksaimniecībā izmantojamās zemes gabalu identifikācijas sistēma; c) tiesību uz maksājumu identifikācijas un reģistrācijas sistēma, kā minēts regulas 21. pantā; d) atbalsta pieteikumi; e) integrēta kontroles sistēma un f) vienota sistēma, kas vajadzīga, lai reģistrētu katra tā lauksaimnieka identitāti, kurš iesniedzis atbalsta pieteikumu".

7. Šīs regulas 18. panta 2. punktā ir noteikts, ka, ja piemēro 67., 68., 69., 70. un 71. pantu, "integrētajā sistēmā ietilpst dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas sistēma, kas izveidota saskaņā ar Direktīvu 92/102/EEK [..] un Regulu (EK) Nr. 1760/2000".

8. Saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 19. panta 1. punktu elektroniskajā datu bāzē par katru lauksaimniecību reģistrē datus, kas iegūti

no atbalsta pieteikumiem, lai ar dalībvalsts kompetentās iestādes starpniecību tieši un nekavējoties varētu iepazīties ar datiem, kas attiecas uz kalendārajiem un/vai tirdzniecības gadiem, sākot no 2000. gada. Regulas 19. panta 2. punktā ir noteikts, ka "dalībvalstis var izveidot decentralizētas datu bāzes, ja minētās datu bāzes, kā arī administratīvās procedūras datu reģistrēšanai un pieejai tiem ir izstrādātas vienveidīgi visā dalībvalsts teritorijā un ir savstarpēji saderīgas, lai ļautu veikt kontrolpārbaudes".

9. Komisijas Regulas (EK) Nr. 796/2004 [5] 16. panta 3. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka "dalībvalstis var ieviest kārtību, kādā datus no elektroniskās liellopu datu bāzes var izmantot atbalsta pieteikumā, ja attiecīgā elektroniskā datu bāze nodrošina tādu pārliecinātības un īstenošanas līmeni, kāds vajadzīgs attiecīgo atbalsta shēmu pareizai pārvaldībai. Šāda kārtība var ietvert sistēmu, saskaņā ar kuru lauksaimnieks var pieprasīt atbalstu par visiem dzīvniekiem, par kuriem dienā, kas jānosaka dalībvalstij, var pretendēt uz atbalstu, pamatojoties uz elektroniskajā liellopu datu bāzē iekļautajiem datiem. Šādā gadījumā dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka:

a) saskaņā ar konkrētajai atbalsta shēmai piemērojamiem noteikumiem attiecīgo nosacījumu nemainīšanas periodu sākuma un beigu datums ir skaidri noteikts un darīts zināms lauksaimniekam,

b) lauksaimniekam ir zināms, ka visus dzīvniekus, attiecībā uz kuriem konstatē nepareizu identifikāciju vai reģistrāciju liellopu identificēšanas un reģistrācijas sistēmā, uzskata par dzīvniekiem, attiecībā uz kuriem ir konstatēti pārkāpumi, kas minēti 59. pantā.

[..]".

10. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1760/2000 [6] 3. pantu liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmā jāietver tostarp šādi elementi: a) krotālijas, lai identificētu dzīvniekus individuāli, un b) elektroniskas datu bāzes. Saskaņā ar šīs regulas 5. pantu "dalībvalstu kompetentās iestādes izveido elektronisku datu

5 — Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regula, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Padomes Regulā (EK) Nr. 1782/2003 (OV L 141, 18. lpp.). Saskaņā ar šīs regulas 80. pantu atsauces uz Regulu Nr. 2419/2001 uzskata par atsaucēm uz Regulu Nr. 796/2004, bet Regula Nr. 2419/2001 tiek atcelta.

6 — Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 17. jūlija Regula, ar ko izveido liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un paredz liellopu gaļas un liellopu gaļas produktu marķēšanu, kā arī atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 820/97 (OV L 204, 1. lpp.).

bāzi saskaņā ar Direktīvas 64/432/EEK 14. un 18. pantu" [7].

II — Faktiskie apstākļi un prejudiciālie jautājumi

11. 2004. gada 26. novembrī Kārojs Naģs [*Károly Nagy*] iesniedza pieteikumu par agrovides atbalsta saņemšanu uz pieciem gadiem. Saskaņā ar Ungārijas Zemkopības un lauku attīstības ministrijas (turpmāk tekstā — "Ministrija") dekrēta Nr. 150/2004 (X.12.) (turpmāk tekstā — "Dekrēts Nr. 150/2004") 32. panta 2. punktu kā nosacījums ganību apsaimniekošanai paredzētā atbalsta saņemšanai prasītas vismaz 0,2 liellopu vienības uz hektāru.

12. Savā pieteikumā K. Naģs norādīja, ka viņam pieder 12 liellopi, un attiecīgi 2005. gada 10. augustā un 2006. gada 6. oktobrī saņēma atbalsta maksājumu par 2004./2005. un 2005./2006. gada periodu. Tomēr saskaņā ar 2006. gada 18. oktobrī uz vietas veikto pārbaudi, kā arī *ENAR* reģistrā veiktajām kontrolpārbaudēm tika konstatēts, ka atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī pieteikuma iesniedzējam nebija minētajā pieteikumā norādīto 12 liellopu.

13. 2006. gada 15. decembrī *Hivatal* pieņēma lēmumu Nr. 2030946187, kurā noteica, ka K. Naģs nav ievērojis Dekrēta Nr. 150/2004 32. panta 2. punktā noteiktās prasības atbalsta piešķiršanai, jo pārbaudēs netika gūts apstiprinājums tam, ka pieteikumā norādīts pareizs dzīvnieku skaits. Tādējādi K. Naģs tika izslēgts no piecgadu agrovides atbalsta [saņēmēju loka] un viņam bija jāatlīdzina jau piešķirtais atbalsta maksājums (EUR 5 230).

14. Par minēto lēmumu K. Naģs iesniedza administratīvu sūdzību Ministrijā, kura kā otrās instances iestāde 2007. gada 10. augustā atstāja *Hivatal* lēmumu negrozītu, pamatojoties uz Dekrēta Nr. 150/2004 32. panta 2. punktu. K. Naģs šo lēmumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā, apgalvojot, ka pieteikuma iesniegšanas brīdī viņa rīcībā tiešām bija tiesību normā noteiktais dzīvnieku skaits, bet ka viņam nekas nebija zināms par *ENAR* un to, ka, lai saņemtu atbalstu, bija jāreģistrējas šajā sistēmā. Viņam par to neesot sniegta nekāda informācija.

15. Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesa nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu un Regulas Nr. 817/2004 68. pantu var

7 — 1964. gada 26. jūnija Direktīva par veselības problēmām, kas ietekmē liellopu un cūku tirdzniecību Kopienā (OV 1963–1964 (I), 164. lpp.).

interpretēt tādējādi, ka saskaņā ar pirmajā minētajā pantā paredzēto agrovides atbalstu īstenoto ganību apsaimniekošanas īpašo programmu gadījumā *ENAR* [vienotā identifikācijas un reģistrācijas sistēma] datubāzē ietverto ziņu pārbaude saskaņā ar Regulas Nr. 817/2004 68. pantu ir jāattiecina arī uz platībatkarīgajiem maksājumiem, kas pakārtoti nosacījumam par ganāmpulka blīvumu?

2) Vai iepriekš minētās tiesību normas var interpretēt tādējādi, ka kontrolpārbaudes saskaņā ar [IAKS] jāveic arī gadījumos, kad atbalsta maksājums pakārtots nosacījumam par ganāmpulka blīvumu, pat ja tas nav atbalsta maksājums par dzīvniekiem?

3) Vai minētās tiesību normas var interpretēt tādējādi, ka, lemjot par platībatkarīgo maksājumu piešķiršanu, kompetentā iestāde drīkst pārbaudīt vai tai ir jāpārbauda atbalsta maksājuma nosacījumu faktiskā izpilde, neatkarīgi no *ENAR* datiem?

4) Ņemot vērā iepriekš minēto tiesību normu interpretāciju, kādu uzraudzības pienākumu kompetentajām iestādēm rada minētajās Kopienu tiesību normās noteiktā prasība veikt kontrolpārbaudi un pārbaudi? Vai uzraudzība var būt tikai *ENAR* ietverto datu pārbaude?

5) Vai minētajās tiesību normās valsts iestādei ir noteikts pienākums sniegt informāciju par atbalsta maksājuma saņemšanas nosacījumiem (kā, piemēram, reģistrēšanās *ENAR*)? Ja tā, kādā veidā un mērā?"

16. Rakstveida apsvērumus iesniedza K. Naģs, Ungārijas valdība un Komisija.

III — Vērtējums

A — *Pirmais un otrais jautājums*

17. Ar pirmo un otro jautājumu, kuri ir jāvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1257/1999 22. pants, skatot to kopā

ar Regulas Nr. 817/2004 68. pantu, jāinterpretē tādējādi, ka kompetentām iestādēm, lai saskaņā ar pēdējā tiesību normā noteiktajiem nosacījumiem piešķirtu atbalstu, un, ievērojot prasību par zināmu ganāmpulka blīvumu, tiek atļauts veikt kontrolpārbaudes saskaņā ar IAKS un it īpaši pamatoties uz tādā valsts vienotās identifikācijas un reģistrācijas sistēmā kā *ENAR* reģistrētajiem datiem.

18. K. Naģs apgalvo, ka *ENAR* datu bāze neattiecas uz platībmaksājumiem, kuriem piemērojams nosacījums par zināmu ganāmpulka blīvumu, jo šis atbalsta maksājums nav par dzīvniekiem, turklāt platībmaksājuma un atbalsta maksājumu par dzīvniekiem piešķiršanas mērķi ir dažādi.

19. Ungārijas valdība un Komisija būtībā apgalvo, ka kontrolpārbaudes, kas veiktas, izmantojot IAKS, un it īpaši tās, kuras veiktas, pārbaudot datus *ENAR* datu bāzē, ir jāpiemēro arī gadījumos, kad pastāv nosacījums par zināmu ganāmpulka blīvumu — pat ja atbalsta maksājums nav par dzīvniekiem.

20. Ungārijas valdība apgalvo, ka Regulas Nr. 1782/2003 18. panta 2. punktā nav noteikts, ka būtu obligāti jāpiemēro dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas sistēmas — tās jāpiemēro tikai attiecībā uz noteiktiem atbalsta veidiem, taču šajā tiesvedībā minēto atbalsta maksājumu par tādu nevar uzskatīt. No otras puses, Regulā Nr. 817/2004 ir noteikts, ka šādos gadījumos ir jāpiemēro *ENAR*. Tātad Ungārijas valdība uzskata, ka IAKS — precīzāk sakot, daži tās elementi, ieskaitot tādu valsts vienoto liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu kā *ENAR*, — ir jāpiemēro, kad vien iespējams.

21. Komisija apgalvo, ka, tā kā Regulas Nr. 817/2004 68. pantā paredzēts, ka administratīvajām pārbaudēm jābūt visaptverošām, šī tiesību norma ir piemērojama arī ganāmpulka blīvuma noteikšanai. Līdz ar to saskaņā ar Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu piešķirtajam atbalsta maksājumam, kas nav par dzīvniekiem, var piemērot tiesību normas par IAKS un it īpaši par tādām valsts vienotajām liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmām kā *ENAR*.

22. Pirmkārt, jāatceras, ka Eiropas Savienība noteikumus par IAKS pieņēma 1992. gadā [8], lai uzlabotu efektivitāti, kādā saskaņā ar KLP lauksaimniekiem tiek izmaksāti tiešie

8 — Skat. Padomes 1992. gada 27. novembra Regulu (EEK) Nr. 3508/92, ar ko izveido integrētu administrācijas un kontroles sistēmu konkrētām Kopienas atbalsta shēmām (OV L 355, 1. lpp.). Šī regula tika atcelta ar Regulu Nr. 1782/2003, kurā tika noteikts, ka Regulas Nr. 3508/92 noteikumi tiek piemēroti attiecībā uz tiešo maksājumu pieteikumiem, kuri iesniegti kalendārajos gados pirms 2005. gada.

maksājumi [9]. It īpaši dalībvalstīm bija jāizveido elektroniski datu reģistri par katru lauksaimniecības zemes gabalu, par kuru iesniegts pieteikums, norādot visu kontrolpārbaudes veikšanai nepieciešamo informāciju, ieskaitot turētāja identitāti, izveides datumu, pēdējās aktivēšanas datumu, izcelsmi un tiesību veidu, kā arī zemes atrašanās vietu un precīzus mērījumus. Tomēr IAKS netiek ietverta informācija par zemes īpašumtiesībām, jo tā ir vadības mehānisms, lai veicinātu lauksaimnieku atbalsta maksājumu pārvaldību. Saskaņā ar Revīzijas palātas noteikto, "ja IAKS piemēro atbilstoši, tā ir efektīva kontroles sistēma, lai novērstu kļūdīšanās vai neatbilstošu izdevumu risku" [10].

ievēroja Komisijas rekomendācijas, kas tika sniegtas 2006. gada 7. februāra vēstulē par 2005. gadā no 17. līdz 21. oktobrim veiktās pārbaudes rezultātiem par lauku attīstības izdevumiem, ko finansē vai līdzfinansē ELVGF un *SAPARD* [11]. Šajā rekomendācijā Komisija mudināja Ungārijas iestādes "iekļaut dzīvnieku datubāzēs informāciju par norādīto dzīvnieku kontrolpārbaudēm, ievērojot attiecīgus nosacījumus, par katru pasākumu, kurš ir pakārtots nosacījumam par zināmu ganāmpulka blīvumu". Ungārijas iestādes veica kontrolpārbaudes ar atpakaļejošu spēku par agrovides programmu (2004./2005. gads) pirmo periodu — arī K. Naģa pieteikuma kontrolpārbaudi — un nolēma turpmāk veikt visu pieteikumu kontrolpārbaudes *ENAR*, sākot ar tiem, kas attiecas uz otro periodu.

23. Saskaņā ar Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem attiecībā uz iesniedzējtiesā iesniegto prasību izriet, ka faktiski Ungārijas valdība

24. Pievēršoties attiecīgajiem tiesību aktiem, vēlos norādīt, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1257/1999 22. panta otrās daļas c) punktu

9 — Piemēram, 2005. gadā tika iesniegti 5 280 068 lauksaimnieku pieteikumi (atbalstam, pamatojoties uz deklarēto platību). Tomēr pārbaudāmie elementi ir vienkāršāki un tos var efektīvi pārbaudīt, izmantojot datu bāzes, papildus veicot ierobežota veida pārbaudes uz vietas. Tas ir iemesls, kāpēc Padome nolēma izveidot IAKS 1992. gadā. Šķiet, ka 100 % no visiem pieteikumiem tiek piemērotas administratīvās pārbaudes un tikai attiecībā uz 7 % pieteikumu veica pārbaudes uz vietas (kā minimums jāpārbauda 5 %). Skat. "IACS: A succesful risk management system", DG Agriculture, Eiropas Komisija, 2007, http://ec.europa.eu/budget/library/documents/implement_control/conf_risk_1007/iacs_risk_en.pdf.

10 — Turpat, 5. lpp.

11 — "Atbalsts pirmspievienošanās pasākumiem lauksaimniecības un lauku attīstībai" (turpmāk tekstā — "*SAPARD*") ir paredzēts, lai palīdzētu valstīm, kuras vēlas kļūt par ES dalībvalsti, sagatavoties KLP un citiem ar lauksaimniecības struktūrām un lauku attīstībai saistītiem pasākumiem.

agrovides atbalstam tostarp ir jāveicina "apdraudētas, lauksaimnieciski izmantojamas vides saglabāšanu, kam ir liela dabas vērtība".

25. Regulas Nr. 1257/1999 37. panta 4. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis var noteikt papildu nosacījumus vai lielākus ierobežojumus attiecībā uz ES atbalsta piešķiršanu lauku attīstībai ar noteikumu, ka šādi nosacījumi atbilst šajā regulā izklāstītajiem mērķiem un prasībām.

26. Šajā tiesvedībā Komisijas apstiprinātajā Ungārijas lauku attīstības plānā [12] kā nosacījums atbalsta piešķiršanai par ganībām tika noteikta prasība par vismaz 0,2 liellopu vienībām uz hektāru — lai saglabātu ar floru un faunu bagātas ganību platības.

27. Līdz ar to var apgalvot, ka šis nosacījums atbilst iepriekš minētajām Regulas Nr. 1257/1999 37. panta 4. punktā noteiktajām prasībām.

28. Ungārijas valdība pareizi norāda, ka Regulas Nr. 817/2004 68. pantā nepārprotami ir noteikts, ka administratīvajām pārbaudēm jābūt visaptverošām un vajadzības gadījumā jāietver kontrolpārbaudes "cita starpā ar [IAKS] datiem" (vācu valodas versijā "unter anderem in allen geeigneten Fällen" un franču valodas versijā "entre autres, dans tous les cas appropriés").

29. Turklāt šis apstāklis ir uzsvērts Regulas Nr. 817/2004 preambulas 38. apsvērumā, kurā ir noteikts, ka "administratīvajiem noteikumiem būtu jāļauj īstenot labāku lauku attīstības atbalsta pārvaldību, pārraudzību un kontroli" un ka "vienkāršības labad [..] pēc iespējas būtu jāpiemēro [..] Regulā (EK) Nr. 1782/2003 paredzētās [IAKS]".

30. Līdz ar to secināms, ka Regulas Nr. 817/2004 68. pants ir attiecināms arī uz nosacījumu par ganāmpulka blīvumu, jo Ungārija to ir paredzējusi kā juridisku nosacījumu. Tādējādi, kas attiecas uz šo nosacījumu, var piemērot noteikumus par atbalsta maksājumiem par dzīvniekiem.

31. Šajā ziņā Regulas Nr. 817/2004 66. panta 4. punktā ir noteikts, ka dzīvnieku un zemes

12 — Komisija apstiprināja Ungārijas lauku attīstības plānu ar 2004. gada 26. augusta Lēmumu C(2004) 3235. Atbilstoši Regulas Nr. 1257/1999 44. panta 2. punktam Komisija novērtē iesniegtos plānus, lai noteiktu, vai tie saskan ar šo regulu.

platību identifikācija jāveic saskaņā ar Regulas Nr. 1782/2003 18. un 20. panta noteikumiem.

32. Tā kā valsts tiesību aktos kā nosacījums, lai piešķirtu apgalvoto atbalsta maksājumu, ir paredzēts zināms ganāmpulka blīvums, kompetentās iestādes var veikt atbalsta piešķiršanas pieteikumā norādīto datu kontrolpārbaudi — tā pārliecinoties, ka ir ievērots nosacījums par zināmu ganāmpulka blīvumu — pamatojoties uz IAKS [13] un *ENAR* iekļautajiem datiem, kas ir saskaņā ar Regulu Nr. 1760/2000 izveidotas un Regulas Nr. 1782/2003 18. panta 2. punktā minētas liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmas. Citiem vārdiem sakot, kompetentās iestādes ir tiesīgas pārbaudīt, vai *ENAR* datu bāzē iekļautie dati apstiprina atbalsta piešķiršanas pieteikumā norādīto dzīvnieku skaitu.

B — *Trešais un ceturtais jautājums*

33. Ar trešo un ceturto jautājumu, kuri jāvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai, pārbaudot agrovides atbalsta piešķiršanu saskaņā ar Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu, skatot to kopā ar Regulas Nr. 817/2004 68. pantu, kompetentās iestādes var pārbaudīt datus tikai valsts liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmā (tādā kā *ENAR*), vai — tieši pretēji — šie nosacījumi paredz, ka šādām iestādēm ir jāveic arī citas pārbaudes. Gadījumā, ja jāveic citas pārbaudes, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot šo pārbaužu būtību.

34. Šajā ziņā K. Naģs apgalvo, ka pieteikuma iesniegšanas dienā viņš bija ievērojis visus attiecīgos nosacījumus un ka ES likumdevēja mērķis attiecībā uz platībmaksājumiem nevarēja būt tāds, ka *ENAR* datu bāze ir vienīgais līdzeklis, kas apstiprinātu viņa saimniecībā esošo mājlopu skaitu.

35. Es tomēr piekrītu Ungārijas valdībai un Komisijai, ka vajadzības gadījumā kompetentās iestādes var pamatoties tikai uz datiem, kas iegūti, veicot kontrolpārbaudi ar *ENAR* datu bāzes datiem.

36. Saskaņā ar Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem K. Naģs ir "dzīvnieku turētājs" Regulas Nr. 2419/2001 2. panta q) punkta izpratnē. Saskaņā ar Regulas Nr. 1760/2000 7. pantu

13 — Skat. Regulas Nr. 1782/2003 18. pantu.

katrs dzīvnieku turētājs informē kompetento iestādi par savā saimniecībā esošo dzīvnieku skaitu [14].

37. Turklāt Regulas Nr. 817/2004 67. panta 1. punktā, kā arī šīs regulas 66. panta 1. un 4. punktā ir ietverta atsauce uz IAKS, kas tostarp ir paredzētas saimniecībā esošo dzīvnieku identifikācijai. It īpaši šī sistēma darbojas kā elektroniska datu bāze un citu starpā attiecas uz saskaņā ar Regulu Nr. 1760/2000 izveidoto liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu.

38. Šajā ziņā Tiesa spriedumā lietā *Maatschap Schonewille-Prins* [15] noteica, ka, lai saņemtu piemaksu par nokaušanu, attiecīgajiem dzīvnieku turētājiem bija jāievēro atbilstošie ES noteikumi par liellopu identifikāciju un reģistrāciju.

39. Attiecībā uz šo identifikācijas un reģistrācijas sistēmu Regulas Nr. 796/2004 16. panta 3. punktā, kā to pareizi ir norādījusi Komisija, ir noteikts, ka ar zināmiem nosacījumiem dalībvalstis var noteikt atbalsta pieteikumus, attiecībā uz kuriem var izmantot datus no elektroniskās liellopu datu bāzes, kā arī nosacījumus, saskaņā ar kuriem var apstiprināt atbalsta pieteikumus par dzīvniekiem, kuri, pamatojoties uz elektroniskajā liellopu datu bāzē iekļautajiem datiem, dalībvalsts noteiktajā dienā atbilda atbalsta piešķiršanas nosacījumiem. Turklāt šīs regulas 57. panta 4. punkta b) apakšpunktā ir noteikts, ka, ja konstatētie pārkāpumi attiecas uz nepareiziem ierakstiem reģistrā, tiek veikta otra pārbaude, lai noteiktu, vai attiecīgo dzīvnieku esamība uzskatāma par "neapstiprinātu". Visos pārējos gadījumos pirmā pārkāpuma konstatācija tiek uzskatīta par pamatotu, proti, arī tad, ja nav pieejami nekādi dati.

40. Var piebilst, ka attiecībā uz dzīvnieku identifikācijas un reģistrācijas sistēmu Revīzijas palātas Īpašajā ziņojumā Nr. 6/2004 tika norādīts, ka vienotā liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēma 1992. gadā tika ieviesta tieši tāpēc, lai novērstu nepamatotu maksājumu piešķiršanu, ka šī sistēma ir kļuvusi par svarīgu IAKS elementu un ka tai ir nozīmīga loma lauku attīstībai paredzētā atbalsta administratīvās kontroles sistēmā. Īpašajā ziņojumā Nr. 6/2004 ir noteikts, ka datubāzes praktiskā piemērošana un ticamība tajā ietvertajiem datiem ir atkarīga no dzīvnieku

14 — 2007. gada 24. maija spriedumā lietā C-45/05 *Maatschap Schonewille-Prins* (Krājums, I-3997. lpp., 36. punkts) Tiesa noteica, ka "jākonstatē, ka šis noteikums ir formulēts rīkojuma veidā, kurā ir sīki norādīts liellopu turētājiem uzliktā pienākuma apjoms sniegt ziņas un definēts konkrēts termiņš, kas šiem turētājiem ir noteikts minētā pienākuma izpildei".

15 — Minēts 14. zemsvītras piezīmē, 48. punkts.

turētājiem, kuriem ir jāsniedz informācija visaptverošā veidā, un jānodrošina atbilstoša datu aktualizācija [16]. Saskaņā ar šo ziņojumu elektroniskā liellopu datu bāze — identifikācijas un reģistrācijas sistēmas centrālais elements — tiek izmantota, lai izvērtētu atbalsta pieteikumu likumību.

41. Šie Regulas Nr. 817/2004 nosacījumi, kuru interpretāciju vēlas noskaidrot iesniedzējtiesa, apstiprina *ENAR* datu bāzes svarīgo lomu lauku attīstības atbalsta administratīvās kontroles sistēmā. Kā iepriekš minēts, šīs regulas 38. apsvērumā ir uzsvērts, ka "administratīvajiem noteikumiem būtu jāļauj īstenot labāku lauku attīstības atbalsta pārvaldību, pārraudzību un kontroli" un ka "pēc iespējas būtu jāpiemēro [..] [IAKS]".

42. Regulas Nr. 817/2004 67. pantā ir noteikts, ka sākotnējie pieteikumi par pievienošanos shēmai un turpmākie maksājumu pieteikumi jāpārbauda tā, lai nodrošinātu efektīvu atbilstības atbalsta piešķiršanas nosacījumiem pārbaudi. Saskaņā ar 68. pantu "administratīvajām pārbaudēm jābūt visaptverošām un vajadzības gadījumā jāietver kontrolpārbaudes arī ar [IAKS] datiem. Lai novērstu jebkuru nepamatotu atbalsta maksājumu, tās jāveic par zemes gabaliem un lauksaimniecības dzīvniekiem, uz kuriem attiecas atbalsta pasākums. [..]".

43. No iepriekš minētā izriet, kā jau Ungārijas valdība ir pareizi norādījusi, ka *ENAR* reģistra datiem jābūt ne tikai uzticamiem, bet arī pilnīgiem, lai varētu izvērtēt, vai ir ievēroti atbalsta piešķiršanas nosacījumi. Spriedumā lietā *Maatschap Schonewille-Prins* Tiesa noteica, ka "liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmai būtu jābūt efektīvai un pilnībā uzticamai, lai kompetentās iestādes varētu ātri atklāt dzīvnieka izcelsmi epizootijas gadījumā un nekavējoties pieņemt vajadzīgos noteikumus ar mērķi novērst iespējamo risku sabiedrības veselībai" [17].

44. Tāpēc var piekrist argumentam, ka ar *ENAR* reģistra datiem kā kompleksas sistēmas elementiem tiek apstiprināta atbilstības prasību ievērošana, vai runa ir par liellopu skaitu vai ganāmpulka blīvumu. Līdz ar to

16 — Īpašais ziņojums Nr. 6/2004 "Liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmas īstenošana Eiropas Savienībā ar Komisijas atbildēm" (saskaņā ar EK līguma 248. panta 4. punkta otro daļu) (OV 2005, C 29, 1. lpp., 57. punkts).

17 — Minēts 14. zemsvītras piezīmē, 41. punkts.

varētu teikt, ka *Hivatal* tiešām bija tiesības — tiklīdz tas, pamatojoties vienīgi uz *ENAR* datiem, bija konstatējis, ka K. Naģam nepieder atbalsta pieteikumā norādītais liellopu skaits, — nevērtēt cita veida pierādījumus.

45. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka saskaņā ar Regulas Nr. 796/2004 16. panta 3. punkta otro daļu, lai atteiktu atbalsta piešķiršanu, kompetentās iestādes var pamatoties tikai uz kontrolpārbaudē *ENAR* datu bāzē iegūtiem datiem, ar nosacījumu, ka šīs iestādes procedūras gaitā ir izpildījušas savu pienākumu informēt par šo apstākli.

C — *Piektais jautājums*

46. Ar piekto jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai saskaņā ar Regulas Nr. 1257/1999 22. pantu, skatot to kopā ar Regulas Nr. 817/2004 68. pantu, valsts iestādēm pastāv pienākums informēt par 22. pantā noteiktā agrovides atbalsta saņemšanas nosacījumiem. Ja šāds pienākums pastāv, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot tā raksturu un apjomu.

47. K. Naģs apgalvo, ka atbalsta pieteikuma iesniegšanas brīdī viņš nezināja par prasību reģistrēt *ENAR* viņa saimniecībā esošo liellopu skaitu. Turklāt neviens viņam nenorādīja — ne mutvārdos, ne rakstveidā, ne paziņojuma, informācijas, brīdinājuma vai rīkojuma veidā — par šāda veida formalitāti un to, ka tā ir pamatnosacījums pieprasītā atbalsta saņemšanai.

48. Ungārijas valdība apgalvo, ka ne Regulā Nr. 1257/1999, ne Regulā Nr. 817/2004 nav noteikts valsts iestāžu pienākums sniegt īpašu informāciju, kas pārsniedz pienākumu veicināt iespējamo pieteicēju iepazīšanos ar attiecīgā atbalsta piešķiršanas juridiskajiem nosacījumiem, nodrošinot to publicēšanu. Turklāt Ungārijas valdība uzskata, ka papildus vispārējai informācijai, kas norādīta paziņojumos, dokumentos un rokasgrāmatās par atbalsta pieteikumiem, lauksaimnieki informāciju var iegūt, vēršoties attiecīgajās iestādēs.

49. Komisija būtībā norāda, ka saskaņā ar Regulas Nr. 796/2004 16. panta 3. punkta otro daļu iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, vai attiecīgā dalībvalsts ir veikusi vajadzīgos pasākumus.

50. Manuprāt, lai atbildētu uz piekto jautājumu, vispirms ir jāatgādina, ka attiecībā uz pamattiesībām, ievērojot Lisabonas līguma stāšanos spēkā, ir svarīgi ņemt vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk tekstā — "Harta"), kurai atbilstoši LES 6. panta 1. punkta pirmajai daļai "ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem".

51. ES tiesību sistēmas mērķis nenoliedzami ir nodrošināt vienlīdzības principa kā vispārējā tiesību principa ievērošanu. Šis princips ir ietverts arī Hartas 20. pantā. Tāpēc nevar būt šaubu, ka mērķis ievērot vienlīdzības principu ir saderīgs ar ES tiesībām.

52. Šajā tiesvedībā minētais 20. pants ir piemērojams saskaņā ar Hartas 51. panta 1. punktu, jo dalībvalsts īsteno ES tiesības.

53. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienlīdzīgas attieksmes jeb nediskriminācijas princips paredz, ka līdzīgas situācijas nevar tikt aplūkotas atšķirīgi un dažādas situācijas — vienādi, ja vien šādai pieejai nav objektīva pamata [18].

54. Ir taisnība, ka šajā tiesvedībā Regulas Nr. 1257/1999 un Nr. 817/2004 neaplūko jautājumu, vai valsts iestādēm piemīt noteikts pienākums informēt par agrovides atbalsta saņemšanas nosacījumiem, un tādējādi K. Naģa aizstāvība varētu šķist nepamatota.

55. Tomēr saskaņā ar atbalsta pieteikumu sistēmu — vai, precīzāk sakot, apakšsistēmu — KLP izpratnē, faktiski var konstatēt šādu pienākumu.

56. Regulas Nr. 796/2004 16. panta 3. punkta otrajā daļā ir noteikts, ka atbilstoši piemērojamajām procedūrām valsts iestādes var pamatoties tikai uz elektroniskām liellopu datu bāzēm, ievērojot noteiktus nosacījumus (skat. iepriekš 9. punktu).

57. Lai arī šis pienākums informēt nav tieši attiecināms uz šo tiesvedību, tas noteikti ir attiecināms uz lauksaimniekiem, kuri

18 — Skat. tostarp 2010. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-343/09 *Afton Chemical* (Krājums, I-7027. lpp., 74. punkts un tajā minētā judikatūra).

pieteiksies atbalsta maksājumam tāpat kā K. Naģs. No tā izriet, ka principā saskaņā ar atbalsta piešķiršanas sistēmu kompetentām iestādēm ir pienākums informēt esošos un iespējamos pieteikumu iesniedzējus.

58. Līdz ar to arī K. Naģam vajadzēja būt atbilstoši informētam.

59. Ja iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā tiktu apstiprināts, ka pienākuma informēt neizpildei nav tiesisku seku, tas nozīmētu, ka vienas un tās pašas lauksaimnieku atbalsta sistēmas ietvaros tiktu radītas divas pieteicēju kategorijas: (i) tie, kuriem ir tiesības tikt informētiem par tiesiskajām sekām, ja tiek konstatēts, ka dzīvnieki nav pareizi identificēti vai reģistrēti, jo piemērojamie tiesību akti skaidri nosaka kompetento iestāžu pienākumu viņus informēt, un (ii) tie, kuriem, kaut arī tie būtībā atrodas tādā pašā situācijā, šādu tiesību nav, jo piemērojamie tiesību akti skaidri neparedz šādu nosacījumu.

60. Manuprāt, šādā veidā netiktu ievērots pamatprincips par vienlīdzību likuma priekšā, kura nepārprotama izpausme šajā tiesvedībā ir K. Naģa kā atbalsta pieteikuma iesniedzēja tiesības saņemt konsultāciju par tiesiskajām sekām, ja *ENAR* datu bāzē nav atbilstoši reģistrēts liellopu skaits — tāpat kā šādas tiesības tiek atzītas, iesniedzot atbalsta pieteikumu saskaņā ar Regulas Nr. 796/2004 16. pantu. Jāpiebilst, ka nav acīmredzama objektīva pamatojuma šādai atšķirīgai attieksmei. Uzskatu, ka šāds pārkāpums neatbilstu Hartas 20. pantam.

61. No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz piekto jautājumu ir jāatbild, ka tādā lietā — kā iesniedzējtiesā izskatāmā — valsts iestādēm bija pienākums sniegt atbalsta pieteikuma iesniedzējam (K. Naģs) informāciju, kas ļautu viņam ne tikai ievērot visus atbalsta saņemšanas nosacījumus, bet arī izvairīties no negatīvām sekām — atteikuma saņemt atbalstu vai pienākuma atmaksāt jau piešķirto atbalstu –, ja viņš nerīkotos saskaņā ar šo sniegto informāciju.

62. Tomēr tikai iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai pirms atbalsta piešķiršanas pieteikuma iesniegšanas K. Naģam pieejamā informācija bija vai nebija pietiekama, lai nodrošinātu, ka pastāvēja reāla iespēja izvairīties no atteikuma saņemt pieprasīto atbalstu vai pienākuma atlīdzināt jau saņemto atbalsta maksājumu.

IV — Secinājumi

63. Līdz ar to uzskatu, ka uz *Fővárosi Bíróság* uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:

— "uz pirmo un otro jautājumu: izvērtējot pieteikumu par agrovides atbalstu, ja atbalsta piešķiršanai ir piemērojams nosacījums par zināmu ganāmpulka blīvumu, pat ja atbalsta maksājums nav par dzīvniekiem, var veikt kontrolpārbaudes, izmantojot integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (IAKS) un valsts vienoto identifikācijas un reģistrācijas sistēmu (tāda kā *ENAR*);

— uz trešo un ceturto jautājumu: pamatojoties uz Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 796/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai ieviestu savstarpēju atbilstību, modulāciju un integrēto administrēšanas un kontroles sistēmu, kura paredzēta Padomes Regulā (EK) Nr. 1782/2003, 16. pantu, skatot to kopā ar Padomes 1999. gada 17. maija Regulu (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai un dažu regulu grozīšanu un atcelšanu, ar grozījumiem, un Komisijas 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 817/2004, ar ko paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. 1257/1999 par Eiropas Lauksaimniecības virzības un garantiju fonda (ELVGF) atbalstu lauku attīstībai, kompetentās valsts iestādes vajadzības gadījumā var pamatoties tikai uz kontrolpārbaudēs ar *ENAR* reģistru iegūtiem datiem;

— uz piekto jautājumu: attiecībā uz pienākumu informēt par atbalsta piešķiršanas atbilstības nosacījumiem dalībvalstij ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka:

a) saskaņā ar konkrētajai atbalsta shēmai piemērojamiem noteikumiem attiecīgo nosacījumu nemainīšanas periodu sākuma un beigu datums ir skaidri noteikts un darīts zināms lauksaimniekam;

b) lauksaimniekam ir zināms, ka visus dzīvniekus, attiecībā uz kuriem konstatē nepareizu identifikāciju vai reģistrāciju liellopu identifikācijas un reģistrācijas sistēmā, uzskatīs par dzīvniekiem, attiecībā uz kuriem ir konstatēts pārkāpums, kas radīs tiesiskas sekas.

Vienīgi iesniedzējtiesa, pamatojoties uz faktiem, var noteikt, vai ierosinātajā tiesvedībā ir ievēroti iepriekš minētie nosacījumi."